

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako kárný soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a členů JUDr. Zbyňka Poledny, Mgr. Davida Chaloupky, Mgr. Jaroslava Kocince, JUDr. Gabriely Vilímkové a Mgr. Barbory Kubíkové v právní věci kárného žalobce: **ministr spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti kárně obviněné: **Mgr. I. P., soudní exekutorka**, Exekutorský úřad Praha 2, se sídlem Budějovická 65, Praha 4, o návrhu na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudní exekutorky ze dne 25. 11. 2015, čj. MSP-322/2015-OSD-ENA/21,

t a k t o :

Mgr. I. P.,
soudní exekutorka,
Exekutorský úřad Praha 2, se sídlem Budějovická 65, Praha 4

j e v i n n a , ž e

1) jako soudní exekutorka v exekučním řízení vedeném Exekutorským úřadem Praha 2 pod sp. zn. 082 EX 152/10 v příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 18. 8. 2014, čj. 082 EX 152/10 – 123, určila odměnu exekutorky z nejvyššího podání dražby, nikoliv z části rozdělované podstaty, kterou byl uspokojen nárok oprávněného, a odměnu v chybně vypočtené výši si vyplatila,

2) jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce na základě usnesení Okresního soudu v Nymburce ze dne 25. 8. 2011, čj. 22 EXE 6713/2011 – 35, neoznámila exekučnímu soudu, že oprávněný v exekučním řízení je její manžel, přestože tato skutečnost mohla zakládat důvodné pochybnosti o její nepodjatosti, a dál vedla pod sp. zn. 082 EX 139/11 exekuci ve prospěch oprávněného,

t e d y

porušila povinnosti stanovené právním předpisem, konkrétně § 5 odst. 3 a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem a § 29 odst. 3 zákona č. 120/2001

Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), a svým jednáním ohrozila důvěru v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti,

t í m s p á c h a l a

kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) a b) exekučního řádu.

Podle § 116 odst. 6 písm. c) exekučního řádu se jí ukládá

p o k u t a v e v ý š i 5 000 Kč .

O d ů v o d n ě n í :

I. Kárná žaloba ze dne 25. 11. 2015

1. Kárnou žalobou ze dne 25. 11. 2015, čj. MSP-322/2015-OSD-ENA/21, kárný žalobce obvinil soudní exekutorku Mgr. I. P. z kárných provinění podle § 116 odst. 3 písm. a) a § 116 odst. 3 písm. a) a b) exekučního řádu. Kárný žalobce vytkl kárně obviněné dvě pochybení, jichž se měla dopustit ve dvou různých exekučních řízeních.

Bod 1 kárné žaloby

2. V bodu 1 kárné žaloby kárný žalobce vytkl kárně obviněné, že jako soudní exekutorka v exekučním řízení vedeném Exekutorským úřadem Praha 2 pod sp. zn. 082 EX 152/10 nesprávně vypočítala odměnu podle § 5 odst. 3 a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční tarif“). Pochybení, k jehož zjištění došlo při kontrole Exekutorského úřadu Praha 2 dne 5. 5. 2015, mělo spočívat v tom, že při exekuci postižením nemovitosti kárně obviněná použila jako základ pro výpočet odměny soudní exekutorky nejvyšší dražební podání. Podle kárného žalobce měla v souladu s § 5 odst. 3 exekučního tarifu od rozdělované podstaty, představované nejvyšším podáním, odečíst hotové výdaje (včetně DPH) a získanou hodnotu vydělit koeficientem 1,1815. Takto vypočítaná částka po zaokrouhlení na celé stokoruny nahoru (§ 27 exekučního tarifu) představovala základ pro výpočet odměny exekutorky. Podle § 6 odst. 1 exekučního tarifu činila odměna 15 % ze základu. Kárně obviněná se měla nesprávným výpočtem obohatit na úkor oprávněného o částku ve výši 7 935 Kč.

3. Ohledně správného výpočtu odměny soudních exekutorů podle § 5 odst. 3 exekučního tarifu kárný žalobce poukázal na metodiku uveřejněnou v nultém čísle Komorních listů ze září 2009, jež představuje jednoduchou matematickou pomůcku. Způsob stanovení základu pro výpočet odměny soudního exekutora zřetelně vyplývá i přímo z předmětného ustanovení exekučního tarifu. Dále kárný žalobce odkázal na rozhodnutí kárného soudu ze dne 31. 7. 2012, čj. 14 Kse 10/2011 – 117, které daný výpočet

podrobně vysvětluje, a na rozhodnutí ze dne 13. 1. 2014, čj. 14 Kse 1/2013 – 119, a ze dne 9. 9. 2014, čj. 14 Kse 2/2014 – 66, která tento postup potvrdila.

4. Kárný žalobce považoval porušení povinnosti kárně obviněné za velmi závažné, protože se obohatila na úkor oprávněného. Obviněná učinila nápravu, ale až po provedené kontrole. Na pochybení byla upozorněna již při provádění kontroly dne 5. 5. 2015, ale částku, o kterou se obohatila, vrátila až dne 3. 9. 2015, zřejmě v reakci na dopis dohledového orgánu ze dne 27. 8. 2015, čj. MSP-322/2015-OSD-ENA/23, na jehož základě pravděpodobně usoudila, že se Ministerstvo spravedlnosti zajímá o její další postup.

Bod 2 kárné žaloby

5. V bodu 2 kárné žaloby kárný žalobce vytkl kárně obviněné, že jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce na základě usnesení Okresního soudu v Nymburce ze dne 25. 8. 2011, čj. 22 EXE 6713/2011 – 35, neoznámila exekučnímu soudu, že oprávněný v exekučním řízení je její manžel, přestože tato skutečnost mohla zakládat důvodné pochybnosti o její nepodjatosti.

6. Exekutor je vyloučen z provedení exekuce, je-li tu se zřetelem na jeho poměr k věci, účastníkům exekučního řízení nebo jejich zástupcům důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Důvody zakládající pochybnosti o nepodjatosti je exekutor povinen posuzovat sám a pokud zjistí existenci takových skutečností, pro které je vyloučen z řízení, musí to neprodleně oznámit exekučnímu soudu. K vyloučení exekutora stačí, aby zde byl takový vztah, který zakládá pochybnosti o jeho nepodjatosti. Není třeba, aby bylo prokázáno, že tento vztah skutečně ovlivnil průběh řízení. Stejně tak není rozhodné, zda se soudní exekutor subjektivně cítí podjatý. Rozhodující jsou objektivní skutečnosti zakládající důvodné pochybnosti o nepodjatosti.

7. Pokud kárně obviněná prováděla exekuci, v níž jako oprávněný vystupoval její manžel, mohlo to v očích veřejnosti vyvolat pochyby o její nepodjatosti, čímž ohrozila důvěru v nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti. Kárně obviněná si přitom musela být vědoma existence skutečnosti zakládající pochyby o její nepodjatosti (jejího blízkého rodinného vztahu k osobě oprávněného) již dne 1. 8. 2011, kdy její manžel podal návrh na nařízení exekuce. Podle usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 9. 5. 2005, sp. zn. 21 Nc 4292/2005, lze rozhodnout o vyloučení exekutora i před nařízením exekuce, jsou-li exekučnímu soudu známy skutečnosti, jež oprávněným navrženého exekutora vylučují z provedení exekuce.

8. Kárný žalobce měl za to, že kárně obviněná závažným způsobem porušila zákon, pokud exekučnímu soudu neoznámila skutečnost, pro kterou mohla být vyloučena z řízení. Ustanovení o vyloučení soudních exekutorů, o jejichž nepodjatosti lze pochybovat, má přitom zásadní význam z hlediska zajištění práva na spravedlivý proces.

Návrh kárného opatření

9. Kárný žalobce navrhl, aby soud uznal kárně obviněnou vinnou ze závažných kárných provinění a uložil jí kárné opatření ve formě pokuty ve výši 100 000 Kč. Ve vztahu k prvnímu bodu kárné žaloby dále poznamenal, že výpočet odměny soudního exekutora je pro účastníka bez právního vzdělání sloužitou záležitostí, proto je třeba, aby se mohl spolehnout na odbornou úroveň exekutora. Uložení pokuty

v navrhované výši by mělo vést k tomu, aby se chybný postup kárně obviněné do budoucna nevyplácel a aby nespolehala na to, že účastník řízení není schopen si odměnu vypočítat sám a případně se dále bránit opravnými prostředky.

II. Vyjádření kárně obviněné

K bodu 1 kárné žaloby

10. Kárně obviněná nesouhlasila s tvrzením kárného žalobce, že se chybným výpočtem úmyslně obohatila na úkor oprávněného a že spolehala na to, že oprávněný není schopen sám odměnu vypočítat a účinně se bránit. V předmětném příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 18. 8. 2014, čj. 082 EX 152/10 – 123, učinila neúmyslně a nevědomky početní chybu. Vzhledem k nízké vymožené částce si neuvědomila, že se jedná o částku získanou z prodeje nemovitosti, a omylem použila chybnou šablonu pro výpočet odměny.

11. Kárně obviněná poukázala na složitost daného exekučního řízení a na skutečnost, že v řízení jsou určeny k prodeji zejména jiné nemovitosti – rodinný dům o dvou bytových jednotkách se zahradou. Příkaz k úhradě nákladů exekuce, který obsahoval chybný výpočet odměny, se týkal nevýznamného prodeje spoluvlastnického podílu povinného na nemovitosti, která patřila ze 7/8 jeho matce. K prodeji spoluvlastnického podílu povinného kárně obviněná přistoupila pouze na žádost matky povinného, která vzhledem k vysokému věku a nepříznivému zdravotnímu stavu chtěla nemovitost prodat a přestěhovat se do bytu, exekuční blokáce 1/8 spoluvlastnického podílu ve vlastnictví povinného jí ale prodej znemožňovala.

K bodu 2 kárné žaloby

12. Dále kárně obviněná připustila, že v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 082 EX 139/11 vystupoval v pozici oprávněného její manžel. O podání návrhu na nařízení exekuce se kárně obviněná dozvěděla až ke konci roku 2011, protože z důvodu tehdejší organizace práce v exekutorském úřadu měla exekuční návrhy a žádosti o pověření k provedení exekuce na starosti zplnomocněná asistentka kárně obviněné. Kárně obviněná se ke spisu dostala až v okamžiku rozhodování o dalším postupu ve věci, po provedení majetkové lustrace povinného. Otázku podjatosti zvažovala, ale důvod pochybovat o své nepodjatosti neshledala.

13. Povinnému bylo řádně doručeno usnesení o nařízení exekuce včetně poučení o možnosti podat námitku podjatosti, této možnosti ale nevyužil. Oprávněnému je osoba povinného neznámá, protože vymáhána pohledávka vznikla v důsledku trestné činnosti povinného. Povinného nezná ani kárně obviněná a přestože oprávněný je její manžel, neměla na vymožení povinnosti jakýkoliv osobní zájem. Majetkové poměry kárně obviněné a jejího manžela jsou upraveny předmanželskou smlouvou, na základě které nevzniklo společné jmění manželů. Jednalo se tedy výlučně o pohledávku oprávněného, která navíc vznikla již v roce 2006. Oprávněný uzavřel manželství s kárně obviněnou až v roce 2008. Z majetkové lustrace povinného vyplynulo, že je nemajetný a nachází se ve výkonu trestu odnětí svobody. Proto nebyl učiněn ani žádný úkon vedoucí k provedení exekuce.

14. Kárně obviněná uzavřela, že intenzita jejího osobního vztahu k oprávněnému nemohla založit pochybnost o její nepodjatosti. Na okraj upozornila, že příjmení „P., P.“

je velmi rozšířené a že v předmětné věci vůbec nebylo konáno. Ve vztahu k veřejnosti proto nemohlo dojít k ohrožení důvěry v nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti.

K navrženému kárnému opatření

15. Kárně obviněná uvedla, že navržená pokuta ve výši 100 000 Kč by byla pro ni i pro její exekutorský úřad likvidační. Exekutorský úřad Praha 2 patří k menším exekutorským úřadům s nízkým nápadem exekučních věcí, které se týkají převážně menších pohledávek.

16. Kárně obviněná se vždy snažila provádět exekuční činnost podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a vůči povinným postupovat tak, aby exekuce neměla devastující dopad na jejich život. Je přesvědčena, že pokud z její strany došlo k porušení povinností, navrhovaná výše pokuty je neadekvátní míře porušení a důsledkům, které tato porušení měla.

17. S ohledem na výše uvedené kárně obviněná navrhla, aby kárný soud zamítl návrh kárného žalobce.

III. Splnění předpokladů pro věcné projednání

18. Kárná žaloba byla podána osobou oprávněnou podle § 117 odst. 2 písm. a) exekučního řádu. Ke spáchání kárného provinění mělo dojít dne 18. 8. 2014, resp. ode dne 1. 8. 2011 (podání exekučního návrhu) do 13. 10. 2015 (právní moc usnesení o zastavení exekuce) v případě druhého vytýkaného jednání, kárná žaloba tedy byla včasná (§ 117 odst. 3 exekučního řádu). V souladu s § 117 odst. 4 exekučního řádu kárná žaloba obsahovala jméno, příjmení a sídlo soudní exekutorky, proti níž směřovala. Kárný žalobce dostatečně popsal skutek, ve kterém spatřoval kárné provinění obviněné, a označil důkazy, o něž opřel svůj návrh.

19. Kárný soud proto uzavřel, že kárná žaloba splňuje předpoklady pro věcné projednání.

IV. Ústní jednání dne 24. 2. 2016

20. Při ústním jednání dne 24. 2. 2016 kárný žalobce i kárně obviněná setrvali na svých stanoviscích a v podrobnostech odkázali na svá písemná vyjádření (viz odst. 1-17 výše). Kárně obviněná doplnila, že případná pochybení vytýkaná jí kárným žalobcem nedosahují takové intenzity, aby bylo nutné vést kárné řízení, a věc by postačilo vyřídit výtkou podle § 7a exekučního řádu.

21. Při posouzení jednání, které je kárně obviněné kladeno za vinu, soud vyšel z listinných důkazů, které byly v řízení předloženy, z rozhodné právní úpravy i ze své ustálené judikatury. Soud provedl všechny navržené důkazy.

Listinné důkazy

22. Příkazem k úhradě nákladů exekuce ze dne 18. 8. 2014, čj. 082 EX 152/10 – 123, kárně obviněná určila svou odměnu částkou ve výši 20 535 Kč bez DPH, což činí 15 % z uhrazené částky ve výši 136 900 Kč. Hotové výdaje byly vyčísleny částkou 26 215 Kč bez

DPH. Z usnesení o rozvrhu ze dne 30. 9. 2014, čj. 082 EX 152/10 – 129, plyne, že částka 136 900 Kč představuje nejvyšší podání zaplacené vydražitelem v dražbě nemovitostí ve vlastnictví povinného. Celkem (včetně úroků) činila rozdělovaná podstata 136 931,50 Kč. Dopisem ze dne 27. 8. 2015, čj. MSP-322/2015-OSD-ENA/23, se Ministerstvo spravedlnosti dotázalo kárně obviněné, kdy si vyplatila odměnu určenou příkazem k úhradě nákladů exekuce čj. „082 EX 152/10 – 13“ (pozn. NSS: *správně zřejmě příkaz k úhradě nákladů exekuce čj. 082 EX 152/10 – 123*). V dopisu ze dne 2. 9. 2015 adresovaném Ministerstvu spravedlnosti kárně obviněná sdělila, že dosavadní náklady exekuce vedené pod sp. zn. 082 EX 152/10 ve výši 56 567,50 Kč si vyplatila dne 19. 12. 2015 (*myšleno zřejmě 19. 12. 2014*). Kárně obviněná dále uvedla, že v návaznosti na zjištění kontroly vrátila „na účet této exekuce“ částku ve výši 9 601,35 Kč představující kontrolou zjištěný rozdíl, a následně tuto částku vyplatila oprávněnému, což popsala „jako snahu o nápravu pochybení“. Z výpisů z bankovních účtů přiložených k tomuto dopisu vyplývá, že částka ve výši 56 567,50 Kč byla odeslána ve prospěch bankovního účtu kárně obviněné dne 19. 12. 2014 a že částka ve výši 9 601,35 Kč odešla z účtu kárně obviněné na účet oprávněného v exekuci 082 EX 152/10, A. G., dne 3. 9. 2015.

23. Z exekučního spisu sp. zn. 082 EX 139/11 vyplynulo, že v tomto exekučním řízení, nařízeném usnesením Okresního soudu v Nymburce ze dne 25. 8. 2011, čj. 22 EXE 6713/2011 - 35, byl oprávněným Ing. M. P.. Návrh na nařízení exekuce ze dne 16. 1. 2011 byl doručen kárně obviněné dne 1. 8. 2011. Dne 3. 8. 2011 kárně obviněná uzavřela s oprávněným Ing. M. P. „Smlouvu o provedení exekuce 082 EX 139/11-7“. Exekuce byla zastavena usnesením ze dne 25. 8. 2015, čj. 082 EX 139/11 - 13, na návrh oprávněného ze dne 3. 8. 2015. Uvedené skutečnosti byly potvrzeny kárně obviněnou ve vyjádřeních adresovaných Ministerstvu spravedlnosti ze dne 28. 5. 2015, ze dne 26. 6. 2015 a ze dne 2. 9. 2015. Ve vyjádření ze dne 28. 5. 2015 kárně obviněná uvedla k exekučnímu řízení vedenému pod sp. zn. 082 EX 139/11, že neshledala důvod pochybovat o své podjatosti, „jelikož osobu povinného (...) neznala (stejně jako oprávněný) a exekučním titulem je rozsudek v trestním řízení, kdy byla oprávněnému a dalším osobám způsobena škoda krádeží vozidla povinným.“

24. Z protokolu o kontrole ze dne 2. 7. 2015, sp. zn. MSP-322/2015-OSD-ENA, vyplynulo, že údajná pochybení kárně obviněné, která jí kárný žalobce klade za vinu, byla zjištěna při kontrole jejího exekutorského úřadu dne 5. 5. 2015 a byla jí vytknuta.

25. K důkazu byl čten i přípis ze dne 3. 8. 2011, čj. 082 EX 139/11 – 7, adresovaný Okresnímu soudu v Nymburce, který se týká předmětného exekučního řízení, v němž byl oprávněným manžel kárně obviněné. Přípis je podepsán kárně obviněnou. Dále byl konstatován i formulář žádosti o pověření k provedení exekuce ze dne 3. 8. 2011, který je opatřen elektronickým podpisem kárně obviněné.

Dotazy soudu a kárného žalobce

26. Soud se dotázal, jak je možné, že se kárně obviněná podle svého tvrzení dozvěděla až na konci roku 2011 o tom, že oprávněným v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 082 EX 139/11 byl její manžel, třebaže spis obsahuje smlouvu o provedení exekuce ze dne 3. 8. 2011, kterou podepsala kárně obviněná i její manžel. Kárně obviněná odpověděla, že manžel podal návrh na nařízení exekuce u pracovník jejího exekutorského

úřadu, se kterými se osobně znal. Smlouvu o provedení exekuce pak podepsala v rámci „balíku“ smluv a dalších písemností, které jí k podpisu nachystala její zaměstnankyně. O tom, že oprávněným je její manžel, se proto dozvěděla, až když se jí „dostalo na stůl“ usnesení o nařízení exekuce. Tehdy vyhodnotila, že se necítí podjatá. V rámci žádosti o součinnost navíc zjistila, že povinný je nemajetný a nachází se ve výkonu trestu.

27. Kárný žalobce upozornil, že smlouva o provedení exekuce není jedinou listinou ve spisu, která nese podpis žalované, a poukázal na přípis adresovaný Okresnímu soudu v Nymburce, čj. 082 EX 139/11 – 7. K tomu kárně obviněná uvedla, že na podepsání tohoto přípisu si napamatuje.

28. K dotazu soudu kolik listin (přibližně) denně podepisuje, kárně obviněná sdělila, že cca 100 až 150 s tím, že v době, kdy došlo k posuzovanému jednání, bylo toto číslo ještě vyšší.

29. Kárný žalobce poté poukázal na formulář žádosti o pověření k provedení exekuce. Kárně obviněná uvedla, že žádost o pověření k provedení exekuce opatřila jejím elektronickým podpisem její asistentka.

Skutečnosti zjištěné předběžným šetřením soudu

30. Ze zprávy Exekutorské komory ČR (dále jen „Komora“) ze dne 24. 2. 2016 soud zjistil, že k uvedenému dni nenabylo právní moci žádné rozhodnutí kárného senátu Komory, kterým by byla kárně obviněná shledána vinnou z kárného provinění.

31. Z evidence Nejvyššího správního soudu vyplynulo, že ke dni vydání tohoto rozhodnutí nebylo vydáno jiné rozhodnutí kárného soudu, kterým by byla kárně obviněná shledána vinnou z kárného provinění.

Závěrečné návrhy

32. Kárný žalobce v závěrečném návrhu zdůraznil, že kárně obviněná svá pochybení přiznala. Ve vztahu k prvnímu žalovanému skutku se pozastavil nad tím, že kárně obviněná, ač exekutorka s dlouhou praxí, není schopna správného výpočtu odměn. Její vyjádření o tom, že k chybnému výpočtu došlo omylem, použitím jiné šablony, označil za účelové a vyjádřil pochybnost, zda kárně obviněná bude odměny správně počítat v budoucnu. Dále zopakoval, že kárně obviněná nevrátila obohacení plynoucí ze špatného výpočtu ihned poté, co byla na pochybení upozorněna, ale až po zjištění, že se ministerstvo zajímá o další osud daného exekučního řízení. Ve vztahu k druhému žalovanému skutku kárný žalobce nepovažoval za rozhodné, zda se kárně obviněná subjektivně cítila podjatá, protože rozhodující jsou objektivní okolnosti, které mohly vzbuzovat pochybnosti o její nepodjatosti. V okamžiku, kdy se kárně obviněná dozvěděla, že oprávněným v exekučním řízení je její manžel, měla o tom v souladu s § 29 odst. 3 exekučního řádu uvědomit exekuční soud. V této souvislosti kárný žalobce odkázal na judikaturu kárného soudu týkající se podjatosti soudních exekutorů, konkrétně na rozsudek ze dne 3. 3. 2014, čj. 15 Kse 4/2013 - 48. Ohledně závažnosti žalovaných skutků kárný žalobce odkázal na kárnou žalobu.

33. Kárně obviněná zopakovala, že nesouhlasí s kárnou žalobou. K chybnému výpočtu odměny došlo omylem. Vzniklé obohacení měla v úmyslu vrátit v souvislosti s vydáním dalšího příkazu k úhradě nákladů exekuce v návaznosti na předpokládaný prodej další nemovitosti. Nakonec v reakci na dopis ministerstva předmětnou částku vrátila neformální cestou. K druhému skutku kárně obviněná stručně konstatovala, že se ve věci necítila podjatá a že se nedomnívá, že šlo jen o její subjektivní pocit. Navrhovanou sankci ve formě pokuty ve výši 100 000 Kč považovala za nepřiměřenou a pro její malý úřad potenciálně likvidační.

V. Posouzení věci kárným soudem

Hodnocení skutku uvedeného v bodu 1 kárné žaloby

34. Vytýkané pochybení mělo spočívat v chybném výpočtu odměny soudní exekutorky podle § 5 odst. 3 exekučního tarifu. Podle citovaného ustanovení „*pokud při exekuci postižením nemovitostí nebo při exekuci postižením podniku byly uspokojeny zcela nebo zčásti nároky oprávněného, toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný anebo věřitele povinného, který podal přihlášku, je základem pro určení odměny ta část rozdělované podstaty, kterou byly takto uspokojeny nároky těchto osob.*“ Z takto stanoveného základu se výše odměny vypočte podle § 6 exekučního tarifu:

(1) Odměna za exekuci ukládající zaplacení peněžité částky činí

do 3 000 000 Kč základu 15 %,
z přebývajících částky až do 40 000 000 Kč základu 10 %,
z přebývajících částky až do 50 000 000 Kč základu 5 %,
z přebývajících částky až do 250 000 000 Kč základu 1 %.

(2) Částka nad 250 000 000 Kč se do základu nezapočítává.

(3) Odměna podle odstavce 1 činí nejméně 3 000 Kč.

35. Kárný soud podrobně popsal způsob výpočtu odměny soudního exekutora podle § 5 odst. 3 exekučního tarifu v části IV.1. rozhodnutí ze dne 31. 7. 2012, čj. 14 Kse 10/2011 – 117 (převzato v rozhodnutích ze dne 13. 1. 2014, čj. 14 Kse 1/2013 – 119, ze dne 9. 9. 2014, čj. 14 Kse 2/2014 – 66, a ze dne 13. 5. 2015, čj. 15 Kse 1/2015 – 48), na které nyní v podrobnostech odkazuje.

36. Kárně obviněná pochybila, považovala-li za základ pro výpočet odměny při exekuci postižením nemovitosti výtěžek dražby, tedy zaplacené nejvyšší podání. Ustanovení § 5 odst. 3 exekučního tarifu nepřipouští jiný výklad, než že základem pro výpočet odměny je ta část rozdělované podstaty, kterou byly zcela nebo zčásti uspokojeny nároky oprávněného, toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný anebo věřitele povinného, který podal přihlášku. Výši odměny proto nelze počítat z částky zahrnující také náklady exekuce.

37. Při výpočtu základu je od rozdělované podstaty nejdříve třeba odečíst hotové výdaje (včetně DPH, je-li soudní exekutor plátcem). Zbývající částka představuje základ zvýšený o odměnu exekutora. Pokud si tuto částku označíme písmenem X, dostaneme následující rovnici, kde Z je základ a O je odměna:

$$X = Z + O$$

38. Procentuální výše odměny je stanovena v § 6 exekučního tarifu. Posuzovaný případ spadal do první skupiny popsané v § 6 odst. 1 (základ do 3 000 000 Kč), odměna proto činí 15 % základu. Je-li exekutor plátcem DPH, je třeba v souladu s § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, připočíst daň z přidané hodnoty ve výši 21 %. Odměna potom činí 18,15 % základu (21 % z 15 = 3,15; to je hodnota v procentech, kterou je nutno přičíst k výši odměny). Rovnice pro výpočet odměny proto dostává následující podobu:

$$X = Z + 0,1815 \times Z$$

$$X = 1,1815 \times Z$$

$$Z = \frac{X}{1,1815}$$

39. Hodnotu X, tedy zaplacené nejvyšší podání v dražbě snížené o hotové výdaje, známe, není proto složité stanovit základ pro výpočet odměny.

40. V posuzované věci činila rozdělovaná podstata (zaplacené nejvyšší podání včetně úroků) částku 136 931,50 Kč a hotové výdaje částku 31 720,15 Kč vč. DPH. Hodnotu X ve výše uvedené rovnici tedy představovala částka 105 211,35 Kč; tato částka podělená koeficientem 1,1815 dává výsledek 89 048,9632 Kč. Po zaokrouhlení na celé stokoruny směrem nahoru (§ 27 exekučního tarifu) tak základ pro výpočet odměny kárně obviněné tvořila částka 89 100 Kč. Odměna ve výši 15 % ze základu (§ 6 odst. 1 exekučního tarifu) zaokrouhlená na celé desetikoruny nahoru (§ 27 exekučního tarifu) proto správně měla být stanovena částkou 13 370 Kč (tj. 16 177,70 Kč vč. DPH). Kárně obviněná si jako odměnu vyplatila částku ve výši 24 847,35 Kč vč. DPH; na úkor oprávněného se tak obohatila o 8 669,65 Kč.

41. Z příkazu k úhradě nákladů exekuce čj. 082 EX 152/10 – 123 vyplývá, že kárně obviněná použila jako základ pro výpočet odměny částku 136 900 Kč, tedy zaplacené nejvyšší podání. Hájila-li se následně tvrzením, že si vzhledem k nízké vymožené částce neuvědomila, že se jedná o výtěžek z dražby nemovitosti a omylem použila jinou šablonu, soud upozorňuje, že pokud by kárně obviněná skutečně mylně považovala danou částku za jinak vymožené plnění, musela by jako základ pro výpočet odměny použít vymoženou částku sníženou o náklady exekuce a náklady oprávněného v souladu s § 5 odst. 1 exekučního tarifu.

42. Soud ovšem podotýká, že se chybného výpočtu dopustil i kárný žalobce, který špatně sečetl hotové výdaje uvedené v příkazu k úhradě nákladů exekuce čj. 082 EX 152/10 – 123. To narušilo celý výpočet provedený v kárné žalobě. Žalobcem uvedené částky, včetně závěru, že se kárně obviněná obohatila o částku 7 935 Kč, jsou tudíž chybné. Ostatně, i ve věci vedené u kráňého soudu pod sp. zn. 15 Kse 1/2015, v níž se rovněž jednalo o chybný výpočet odměny soudního exekutora podle § 5 odst. 3 exekučního tarifu, obsahoval návrh na zahájení kárného řízení početní chyby. Za situace, kdy je předmětem návrhu právě chybný výpočet odměny soudním exekutorem, jistě nejsou podobná klopýtnutí kárného žalobce šťastná.

43. Správný způsob výpočtu odměny soudního exekutora při exekuci postižením nemovitostí je dostatečně jasný z textu předmětného ustanovení exekučního řádu, které nepřipouští jiný výklad. Jak má být odměna spočítána vyplývá zřetelně i z ustálené judikatury kárného soudu (viz rozhodnutí čj. 14 Kse 10/2011 – 117, 14 Kse 1/2013 – 119, 14 Kse 2/2014 – 66 a 15 Kse 1/2015 – 48). Z uvedených rozhodnutí kárného soudu plyne, že počítání odměny soudního exekutora z nejvyššího dražebního podání, místo ze správně stanoveného základu, je kárným deliktem. Od tohoto závěru se kárný soud neodchýlil ani v posuzované věci.

44. Hájila-li se kárně obviněná tím, že k pochybení došlo omylem a nikoliv úmyslně, je třeba poukázat na to, že k naplnění subjektivní stránky kárného deliktu soudního exekutora není vyžadován úmysl a postačuje zavinění ve formě nedbalosti, přitom není rozhodující, zda se jednalo o nedbalost vědomou či nevědomou (viz rozhodnutí kárného soudu ze dne 2. 6. 2010, čj. 11 Kse 29/2009 – 117). Nad rámec uvedeného je možno podotknout, že tvrzení kárně obviněné o mylném použití jiné šablony pro výpočet odměny nepůsobilo přesvědčivě, byl-li by provedený výpočet nesprávný i pokud by se nejednalo o exekuci postižením nemovitostí.

45. Kárný soud uzavřel, že ze strany kárně obviněné došlo k porušení ustanovení právního předpisu, které nepřipouští jiný výklad. Pochybení kárně obviněné spočívající v porušení § 5 odst. 3 exekučního tarifu proto posoudil jako kárné provinění ve smyslu § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu (srov. shodné posouzení téhož pochybení v rozhodnutí čj. 15 Kse 1/2015 – 48). Následné vrácení vzniklého obohacení po provedení kontroly Ministerstva spravedlnosti mohlo mít vliv pouze na druh a výši uložené sankce, nikoliv na hodnocení skutku jako kárného provinění (srov. rozhodnutí čj. 14 Kse 10/2011 – 117).

Hodnocení skutku uvedeného v bodu 2 kárné žaloby

46. Podle § 29 odst. 1 exekučního řádu je soudní exekutor „*vyloučen z exekučního řízení, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.*“ V souladu s § 29 odst. 3 větou první exekučního řádu, „*[j]akmile se exekutor dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně exekučnímu soudu.*“

47. Kárný soud souhlasil s kárným žalobcem, že pro posouzení, zda byla kárně obviněná vyloučena z exekučního řízení vedeného u Exekutorského úřadu Praha 2 pod sp. zn. 082 EX 139/11, není rozhodné, zda se subjektivně cítila podjatá či nikoliv. Podstatné je, zda na základě objektivní úvahy lze mít za to, že kárně obviněná podjatá být mohla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2014, čj. 15 Kse 4/2013 – 48, nebo náleží Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, týkající se obdobně formulovaného ustanovení o vyloučení soudců v § 14 odst. 1. o. s. ř.). Blízký příbuzenský vztah mezi orgánem veřejné moci a účastníkem řízení vždy zakládá důvod k pochybnostem o nepodjatosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2013, čj. Nao 40/2013 – 32, ve vztahu k soudcům, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2008, čj. 2 As 28/2007 – 94, ve vztahu k úřední osobě, a nepřímě i rozsudek čj. 15 Kse 4/2013 – 48, v němž kárný soud uzavřel, že skutečnost, že oprávněným byla společnost, ve které soudní exekutor vlastnil 50 % podíl a jejímž statutárním orgánem byl jeho bratr, představovala důvod pochybovat o jeho nepodjatosti).

48. Kárný soud uzavřel, že zde objektivně byl důvod pochybovat o nepodjatosti kárně obviněné, jestliže oprávněným v ní vedeném exekučním řízení byl její manžel. Je nerozhodné, zda se kárně obviněná subjektivně cítila podjatá nebo zda ona či její manžel osobně znali povinného (pochybnosti vzbuzoval vztah mezi soudní exekutorkou a oprávněným). Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že vymáhaná pohledávka se nemohla přímo odrazit v majetkové sféře kárně obviněné, neboť spadala výlučně do majetku oprávněného. Jde o samotný vztah k oprávněnému, který vrhá stín pochybnosti na nezávislé a nestranné provedení exekuce.

49. Nepřípadné bylo rovněž poukázání kárně obviněné na častost příjmení „P. – P.“, která podle kárně obviněné měla vést k tomu, že z pohledu veřejnosti nemuselo být jisté, zda oprávněný je jejím manželem či nikoliv. Pro posouzení věci je podstatné, že manželství exekutorky a oprávněného může objektivně vzbuzovat pochybnosti o její nepodjatosti. Kárně obviněná sama o této skutečnosti (tedy že oprávněný byl její manžel a ne jí neznámý muž téhož příjmení) věděla, a bylo tedy její povinností neprodleně oznámit tuto skutečnost exekučnímu soudu (§ 29 odst. 3 exekučního řádu). Nedůvodné proto byly i námitky, že povinný nepodal námitku podjatosti, nebo že exekuční řízení bylo zastaveno, protože majetkovou lustrací bylo zjištěno, že povinný je nemajetný a nachází se ve výkonu trestu odnětí svobody.

50. Přesný okamžik, kdy se kárně obviněná dozvěděla o důvodu, pro který byla z exekučního řízení vyloučena, není rozhodující. I pokud by, jak tvrdí, tuto skutečnost zjistila až ke konci roku 2011, nic to nemění na tom, že v exekučním řízení nadále pokračovala, a to až do zastavení exekuce usnesením ze dne 25. 8. 2015, čj. 082 EX 139/11 – 13 (právní moc dne 13. 10. 2015), aniž by v souladu s § 29 odst. 3 exekučního řádu uvědomila exekuční soud. Jen na okraj proto soud poznamenává, že mohl jen stěží uvěřit tvrzení kárně obviněné, že se o skutečnosti, že v předmětném exekučním řízení je oprávněným její manžel, dozvěděla až ke konci roku 2011.

51. Kárný soud uzavřel, že kárně obviněná porušila povinnost stanovenou jí právním předpisem, konkrétně § 29 odst. 3 exekučního řádu, tedy spáchala kárný delikt ve smyslu § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu. Svým jednáním kárně obviněná ohrozila důvěru v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti, kárný soud je proto posoudil i jako kárný delikt podle § 116 odst. 2 písm. b) exekučního řádu.

VI. Sankce

52. Kárný soud shledal, že kárně obviněná se dopustila shora popsaných kárných provinění.

53. Kárný žalobce navrhl, aby bylo kárně obviněné uloženo kárné opatření ve formě pokuty ve výši 100 000 Kč. Tímto návrhem kárný soud není vázán a považuje jej za nepřiměřený.

54. Ve vztahu ke kárnému deliktu popsanému v bodu 1) výroku kárný soud zohlednil, že se jednalo pouze o jeden případ špatného výpočtu odměny, což nenásvědčuje systematickému úmyslnému obohacování na úkor oprávněných. Škoda způsobená kárným

proviněním nebyla vysoká a kárně obviněná odstranila škodlivý následek kárného deliktu. Kárným deliktem popsaným v bodu 2) výroku škoda způsobena nebyla.

55. Po zvážení všech rozhodujících kritérií spolurčujících povahu a závažnost kárného provinění, kárný soud uzavřel, že přiměřeným kárným opatřením v posuzované věci je uložení pokuty ve výši 5 000 Kč podle § 116 odst. 6 písm. c) exekučního řádu. Kárně obviněná tím, že situaci uznala, přistoupila k nápravě a zjištěná pochybení odčinila, projevila opravdovou snahu po narovnání svých pochybení a odstranění jejich následků. Kárný soud proto uzavřel, že uložené kárné opatření vystihuje všechny okolnosti případu a je přiměřeným a dostatečným opatřením k motivaci kárně obviněné, aby řádně vykonávala funkci soudního exekutora.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2016

JUDr. Jan Passer
předseda kárného

senátu